

www.pwc.com

*Pielikums 4: Galvenie
secinājumi no
fokusgrupas ar
kultūrvēsturisko ēku
saglabāšanas
ekspertiem*

2013. gada 22. novembris

Saturs

1. Galvenās izmaksu pozīcijas
2. Atbalsta intensitāte
3. Atbalsta problēmas
4. Kultūrvēsturisko ēku saglabāšana
5. Galvenie secinājumi

1. Kādas ir galvenās izmaksu pozīcijas, kas sadārdzina kultūrvēsturisko ēku uzturēšanu, ja salīdzina ar ēku, kam nav kultūrvēsturiskas nozīmes?

- Koka ēkas nevar gūt tikpat lielu peļņu kā mūra ēkas mazākas izīrējamās platības dēļ. Iespējamie risinājumi, lai veicinātu koka ēku uzturēšanu apmierinošā līmenī, ir:
 1. Kompensācija
 2. Atbrīvošana no nodokļa
- Liela izmaksu atšķirība starp koka un plastmasas logiem;
- Kultūrvēsturisko ēku atjaunošana nav dārgāka kā ekskluzīvo ēku izbūve.

2. Vai un kā būtu nepieciešams diferencēt atbalsta intensitāti atkarībā no ēkas izmantošanas veida?

- Jāanalizē, kādiem mērķiem ēka tiek izmantota (daļēji publiska/ tikai dzīvošanai);
- Diferencēšanai jābūt saistītai ar politikas veidošanu;
- Jānodrošina informāciju par restaurācijas principiem, kas ietver:
 1. Reklāmas kampaņu par atvieglojumu iespējām
 2. Atbalstu, nevis sodīšanu
- Ja ēka ir definēta kā UNESCO mantojums, jānosaka īpaša attieksme pret šo īpašumu;
- Jāatbalsta arī tos ēku īpašniekus, kas cīnās par to, lai ēkas tiktu atzītas par vietējās nozīmes pieminekļiem

3. Kādas ir galvenās pašreizējās atbalsta problēmas: Vai ir iespējams uzlabot atbalsta mehānismu? Vai pašreizējais atbalsts nodokļu atlaides formā ir efektīvs, lai kvalitatīvi saglabātu kultūrvēsturisko mantojumu?

- Šobrīd iedzīvotāji ārpus Rīgas vēsturiskā centra nevar saņemt nodokļu atvieglojumus;
- Rīgas domei mērķtiecīgi jāstrādā un vairāk jāsadarbojas ar ēku īpašniekiem, lai atrisinātu informācijas vakuuma problēmu

4. Kādi ir citi iespējamie veidi, lai veicinātu kultūrvēsturisko ēku saglabāšanu? Vai Latvijā varētu pielietot ārvalstu pieredzi? Kādi ir plusi un kādi ir mīnusi?

- Latvijas likumdošana ir balstīta uz Eiropas likumiem, tomēr:
 1. Latvija atrodas pārejas fāzē,
 2. Latvijas pieredze kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā ir 20 gadi. Tā ir mazāka kā citām valstīm;
- Jāpanāk lielāka valsts izglītība un izpratne par kultūrvēsturisko ēku vērtību un to atjaunošanu;
- Vajadzīgas restauratoru skolas (piemērs: Zviedrija, Čehija) un vienlaicīgi jāiesaista programmā arī kultūrvēsturisko ēku īpašnieki;
- Noderīgi ir arī veikali, kas tirgo veco ēku detaļas jebkurā gatavības pakāpē;
- Vislabāk Rīga jāsalīdzina ar citām (liel)pilsētām, nevis valstīm:
 1. Barselona ('Veidosim pilsētu labāku' programma piešķīra atvieglojumus tām ēkām, kas saglabātas kā kultūras pieminekļi)
 2. Kuldīga

Galvenie secinājumi

- Latvijai ļoti vajadzīgs ir specializēts darbaspēks un tehnika, lai spētu atjaunot un uzturēt kultūrvēsturiskās ēkas augstā līmenī;
- Šī brīža aktuālākā problēma ir informācijas trūkums par atvieglojumu saņemšanas iespējām;
- Likumdošanā jāmaina tie kritēriji, kas attiecas uz kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem;
- Diferencēšana jo īpaši vajadzīga koka ēkām;
- Iespēju saņemt nodokļu atvieglojumus jādod arī kultūrvēsturisko ēku īpašniekiem ārpus kultūrvēsturiskā centra.

This publication has been prepared for general guidance on matters of interest only, and does not constitute professional advice. You should not act upon the information contained in this publication without obtaining specific professional advice. No representation or warranty (express or implied) is given as to the accuracy or completeness of the information contained in this publication, and, to the extent permitted by law, PricewaterhouseCoopers SIA, its members, employees and agents do not accept or assume any liability, responsibility or duty of care for any consequences of you or anyone else acting, or refraining to act, in reliance on the information contained in this publication or for any decision based on it.

© 2013 PricewaterhouseCoopers SIA. All rights reserved. In this document, "PwC" refers to PricewaterhouseCoopers SIA which is a member firm of PricewaterhouseCoopers International Limited, each member firm of which is a separate legal entity.